

Gimnazija Bežigrad

Peričeva ulica 4

RAZISKOVALNA NALOGA

**STRPNOST BEŽIGRAJSKIH GIMNAZIJCEV DO TUJIH
DRŽAVLJANOV NA GIMNAZIJI BEŽIGRAD**

Sociologija

Avtorica:

Hana Orožen Vajde, 3.C

Mentor:

Mojca Lebar

LJUBLJANA, 2022/2023

POVZETEK

Strpnost je zmožnost sprejemanja drugačnosti in raznolikosti, pri čemer se spoštujejo različni pogledi, kultura, prepričanost, splošna usmerjenost in drugi vidiki identitete posameznikov. Strpnost pomeni, da se ljudje zavedajo in sprejemajo dejstvo, da imajo drugi ljudje drugačne izkušnje in ozadja in da je to nekaj, kar lahko obogati naše življenje. Nestrpnost pa je nasprotje strpnosti in se kaže kot zavračanje drugačnosti in raznolikosti. Nestrpnost se kaže kot diskriminacija, sovraštvo, nasilje in dejanja, ki omejujejo svobodo drugih ljudi. Pogosto se nestrpnost izraža na podlagi predsodkov in stereotipov, ki vodijo do negativnega odnosa do določene skupine ljudi. V teoretičnem delu raziskovalne naloge sem opredelila pojme strpnost, stereotipi, diskriminacija in tujci. Obrazložila sem razloge za diskriminacijo do določenih narodov in držav. V raziskovalnem delu sem z anketnim vprašalnikom ugotavljala poznavanja pojmov in odnos oziroma strpnost dijakov Gimnazije Bežigrad do tujih državljanov na Gimnaziji Bežigrad. Raziskava je pokazala, da poznajo opredelitve pojmov in da so dijaki strpni do tujcev na gimnaziji Bežigrad.

Ključne besede: strpnost, nestrpnost, diskriminacija, stereotipi, tujec

Kazalo vsebine

1 UVOD	4
2 STRPNOST	5
2.1 STEREOTIPI	6
2.2 DISKRIMINACIJA	7
2.3 TUJEC	8
3 ANKETA	9
Tabela 1: Spol dijakov	9
Tabela 2: Starost dijakov	10
Tabela 3: Državljanstvo dijakov	10
Tabela 4: Ali ste strpni do tujcev v Sloveniji?	11
Tabela 5: Kaj zate pomeni diskriminacija?	11
Tabela 6: Kaj razumeš pod pojmom Stereotipi?.....	12
Tabela 7: Kaj pomeni tujec?	12
Tabela 8: Ali ste strpni do dijakov tujcev, ki so na Gimnaziji Bežigrad?.....	13
Tabela 9: Zaradi stikov z dijaki tujci sem strpnejši do vseh tujcev.	13
4 UGOTOVITVE	14
5 ZAKLJUČEK	15
6 VIRI IN LITERATURA	16

1 UVOD

Strpnost oziroma toleranca je dopuščanje ali sprejemanje dejanja, ideje, predmeta ali osebe, ki ti ni všeč ali se z njo ne strinjaš. Toleranca predpostavlja, da obstaja konflikt zaradi nečesa pomembnega, nečesa, česar drugače ni mogoče rešiti z običajnimi pogajanjmi brez zatekanja k vojni ali nasilju. Politična predavateljica Catriona McKinnon, je pojasnila, da ko gre za vprašanja, kot so "najboljši način življenja, prave stvari za razmišljanje, idealna politična družba ali prava pot do odrešitve, jih nobena količina pogajanj in barantanja ne bo pripeljala do sporazum, ne da bi se vsaj ena stran odpovedala zavezam, ki so sploh povzročile konflikt. Takšni konflikti zagotavljajo okoliščine strpnosti in so prisotna v družbi. Očitno pa je, da brez strpnosti skupnosti, ki cenijo raznolikost, enakost in mir, ne bi mogli obstati. Cilj moje raziskovalne naloge je predvsem, če dano velja v današnji družbi, bolj natančneje pri dijakih gimnazije Bežigrad.

V teoretičnem delu raziskovalne naloge bom, s pomočjo analize dokumentov, opredelila pojem strpnost, tujec in diskriminacija, obrazložila bom razloge za diskriminacijo do določenih narodov in držav.

V raziskovalnem delu bom z anketo (spletna anketa na portalu IKA) poskušala ugotoviti kakšno je poznavanje in ločevanje pojmov povezanih s strpnostjo oziroma nestrpnostjo, ter kakšen je odnos oziroma strpnost dijakov Gimnazije Bežigrad do tujih državljanov na Gimnaziji Bežigrad. Analiza rezultatov pa mi bo omogočila potrditi ali ovreči hipoteze, ki sem si jih postavila pred začetkom raziskovanja glede na odnos dijakov, do tujih državljanov:

- Hipoteza 1: Dijaki na Gimnaziji Bežigrad so strpni.
- Hipoteza 2: Dijaki poznajo pojem diskriminacija.
- Hipoteza 3: Dijaki razlikujejo stereotipnost od diskriminacije.
- Hipoteza 4: Dijak razume pojem tujec.
- Hipoteza 5: Dijaki so spoštljivi in strpni do dijakov tujcev na gimnaziji Bežigrad.
- Hipoteza 6: Bežigrajski dijaki so zaradi stikov z dijaki tujci strpnejši do ostalih tujcev.

2 STRPNOST

V kontekstu slovenskega jezika biti strpen do ljudi pomeni biti potrpežljiv z ljudmi. Besedna zveza implicira idejo izkazovanja strpnosti, potrpežljivosti in razumevanja do drugih, zlasti v težkih ali zahtevnih situacijah. Potrpežljivost in prijaznost do drugih lahko pomagata graditi pozitivne odnose in ustvariti bolj harmonično in mirno okolje. Potrpežljivost oziroma strpnost je dragocena lastnost, ki vključuje razumevanje, strpnost in samokontrolo pred izzivi ali težavami. Lahko nam pomaga pri obvladovanju čustev, učinkoviti komunikaciji in ohranjanju pozitivnih odnosov z drugimi. Biti potrpežljiv z ljudmi pomeni, da se jim izognemo dvomu, prisluhnemo njihovim pomislekom in poskušamo razumeti njihove poglede, tudi če se z njimi ne strinjamo ali se nam zdi njihovo vedenje izziv. (Online Etymology Dictionary)

Toleranca oziroma strpnost je družboslovju sposobnost mirnega sožitja z osebami ali skupnostmi, ki živijo po verskih, etičnih in političnih pravilih, ki so različna ali celo nasprotna od naših. V tem primeru je lastno prepričanje nominalna vrednost, pravila ostalih so dejanska vrednost. To pomeni, da morajo biti lastna prepričanja postavljena pod vprašaj prav zaradi dejanskega obstoja drugačnih ali nasprotnih teorij. (Murphy, 1997)

Beseda toleranca izvira iz latinskega tolerans in je bila prvič uporabljena v srednji francoščini v 14. stoletju in v zgodnji moderni angleščini v zgodnjem 15. stoletju. Retrieved 19 November 2018. Beseda toleration je bila prvič uporabljena v angleščini v 1510-ih za pomen "dovoljenje, izdano s strani oblasti, licenca" iz francoske besede tolération (prvotno iz latinskega deležniškega debla tolerare, tolerationem), ki se je pomikala proti pomenu "strpnosti, potrpežljivosti" v 1580. Pojem verske tolerance izhaja iz Sebastiana Castellia in Toleration Act iz leta 1688. (Online Etymology Dictionary)

Zgodovinarica Alexandra Walsham ugotavlja, da se sodobno razumevanje besede "toleranca oz. strpnost" lahko zelo razlikuje od njenega zgodovinskega pomena (Walsham, 2006). Tolerantnost v sodobnem jeziku je bila analizirana kot sestavni del liberalnega ali liberatornega pogleda na človekove pravice. Hans Oberdiek piše: »Dokler nihče ni oškodovan ali nikomur kršene temeljne pravice, bi morala država držati roke proč in tolerirati tisto, kar se tistim, ki nadzorujejo državo, zdi gnusno, obžalovanja vredno ali celo ponižujoče. To je bilo dolgo časa najbolj prevladujoča obramba tolerance s strani liberalcev... Najdemo jo na primer v spisih ameriških filozofov Johna Rawlsa, Roberta Nozicka, Ronalda Dworkina, Briana Barryja in Kanadčana Willa Kymlicke. (Oberdiek, 2001)

Isaiah Berlin Herbertu Butterfieldu pripisuje idejo, da "strpnost ... implicira določeno nespoštovanje. Toleriram vaša absurda prepričanja in vaša neumna dejanja, čeprav vem, da so nesmiselna in neumna. Mill bi se, po mojem mnenju, strinjal." (Berlin, 1969)

John Gray pravi: »Ko toleriramo prakso, prepričanje ali značajsko lastnost, pustimo nekaj, za kar menimo, da je nezaželeno, lažno ali vsaj manjvredno; naše dopuščanje izraža prepričanje, da je predmet dopuščanja kljub svoji slabosti je treba pustiti pri miru.« Vendar po Grayu »novi liberalizem – liberalizem Rawlsa, Dworkina, Ackermana in podobnih« kaže, da »je napačno, da vlada diskriminira v prid ali proti kateremu koli obliko življenja, ki jo poživlja dokončno pojmovanje dobrega«. (Gray, 1995)

John Rawls "Teorija 'političnega liberalizma' Johna Rawlsa pojmuje strpnost kot pragmatičen odgovor na dejstvo različnosti". Različne skupine se naučijo tolerirati druga drugo tako, da razvijajo »to, kar Rawls imenuje 'prekrivajoče se soglasje': posamezniki in skupine z različnimi metafizičnimi pogledi ali 'celovitimi shemami' bodo našli razloge, da se strinjajo o določenih načelih pravičnosti, ki bodo vključevala načela tolerance«. (Internet Encyclopedia of Philosophy)

Herbert Marcuse je leta 1965 napisal Kritiko čiste strpnosti, kjer je trdil, da "čista strpnost", ki dovoljuje vse, daje prednost totalitarizmu, demokraciji in tiraniji večine, in vztrajal pri "represivni strpnosti" do njih (Marcuse, 1965).

2.1 STEREOTIPI

Stereotipi so splošna prepričanja, ki jih ljudje imajo o določeni skupini ljudi. So poenostavljene predstave, ki temeljijo na nekaterih vidikih, kot so narodnost, spol, rasa, veroizpoved, spolna usmerjenost ali drugih značilnostih. Čeprav so stereotipi lahko včasih osnovani na nekaterih resničnih dejstvih, so pogosto pretirani in napačni. Prav tako so lahko zelo škodljivi, saj lahko vodijo do predsodkov, diskriminacije in sovraštva do določenih skupin ljudi. Pomembno je, da se zavedamo, da so stereotipi lahko zelo nevarni in da je pomembno, da se z njimi borimo. To lahko dosežemo s spodbujanjem medkulturnega dialoga, izobraževanjem in ozaveščanjem o pomenu raznolikosti ter s spodbujanjem spoštovanja in sprejemanja drugačnosti. Na splošno je pomembno, da se ne osredotočamo samo na stereotipe, ampak da se ljudi obravnava kot posameznike z lastnimi značilnostmi, potrebami in cilji. V socialni psihologiji je stereotip posplošeno prepričanje o določeni kategoriji ljudi (Cardwell, 1999). To je pričakovanje, ki bi ga ljudje lahko imeli o vsaki osebi določene skupine. Vrsta pričakovanja je lahko različna; lahko je na primer pričakovanje glede osebnosti, preferenc, videza ali sposobnosti skupine. Stereotipi so včasih preveč posplošeni, netočni in odporni na nove informacije, včasih pa so lahko točni. (Myers, 2013)

Implicitni stereotipi so tisti, ki ležijo na podzavesti posameznika in se jih nima nadzora ali zavedanja (Harvard Univerza, 2011). "Implicitni stereotipi so zgrajeni na podlagi dveh konceptov, asociativnih mrež v semantičnem (znanje) spominu in avtomatske aktivacije". Implicitni stereotipi so samodejne in neprostovoljne povezave, ki jih ljudje naredijo med družbeno skupino in domeno. Na primer, nekdo lahko verjame, da so ženske in moški enako sposobni postati uspešni električarji, hkrati pa lahko mnogi električarje bolj povezujejo z moškimi kot ženskami. (Hinton, 2017)

V socialni psihologiji je stereotip vsaka splošno sprejeta misel o določenih vrstah posameznikov ali določenih načinih vedenja, namenjena predstavitvi celotne skupine teh posameznikov ali vedenja kot celote (Cambridge University Press, 2002). Te misli ali prepričanja lahko ali pa tudi ne odražajo resničnosti (Psychological Review, 1993). V psihologiji in v drugih disciplinah obstajajo različne konceptualizacije in teorije stereotipov, ki imajo včasih skupne značilnosti, vsebujejo pa tudi protislovne elemente. Celo v družbenih vedah in nekaterih pod disciplinah psihologije se stereotipi občasno reproducirajo in jih je mogoče prepoznati v določenih teorijah, na primer v predpostavkah o drugih kultura. (Chakkarath, 2010)

2.2 DISKRIMINACIJA

Toleranca je v primeru dane raziskovalne naloge neposredno povezana z diskriminacijo. Diskriminacija je ravnanje, ki ogroža, omejuje ali onemogoča prizadevanje, uresničevanje ali uveljavljanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. O diskriminaciji lahko govorimo, ko se posamezniki ali skupine ljudi obravnavane manj ugodno kot druge osebe v primerljivem položaju samo zato, ker pripadajo ali pa se zdi, da pripadajo določeni skupini ali kategoriji ljudi.

Diskriminacija je obravnavanje ljudi na podlagi njihovih osebnih značilnosti, kot so rasa, spol, narodnost, veroizpoved, invalidnost ali spolna usmerjenost. Diskriminacija lahko vključuje zavračanje, izključevanje, omejevanje ali neenako obravnavanje ljudi. Diskriminacija je nesprejemljiva in krši temeljne človekove pravice. Pravica do enake obravnave in nediskriminacije je priznana v številnih mednarodnih dokumentih, kot sta Univerzalna deklaracija o človekovih pravicah in Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk. Pomembno je, da se borimo proti diskriminaciji in spodbujamo enakost med ljudmi. To lahko dosežemo z izobraževanjem, ozaveščanjem in sprejemanjem različnosti. Vključevanje različnih skupin ljudi v družbo, poslovne organizacije in druge institucije lahko prav tako prispeva k zmanjšanju diskriminacije in spodbuja enakost in strpnost. (Thompson, 2016)

Moralni filozofi so diskriminacijo opredelili z moralizirano definicijo. Po tem pristopu je diskriminacija opredeljena kot dejanja, prakse ali politike, ki osebam neupravičeno vsiljujejo relativno prikrajšanost ali prikrajšanost na podlagi njihove pripadnosti pomembni družbeni skupini (Altman, 2020). To je primerjalna definicija. Ni nujno, da je posameznik dejansko prizadet, da bi bil diskriminiran. Z njim ali njo je treba zaradi nekega samovoljnega razloga ravnati slabše kot z drugimi. Če se nekdo odloči donirati za pomoč otrokom sirotam, vendar se odloči, da bo zaradi rasizma daroval manj, recimo temnopoltim otrokom, bo ravnal diskriminatorno, tudi če dejansko koristi ljudem, ki jih diskriminira (Kasper, 2010). Diskriminacija se razvije tudi v vir zatiranja, dejanje prepoznavanja nekoga kot 'drugačnega' do te mere, da se z njim ravna nečloveško in ga ponižuje. (Thompson, 2016)

Ta moralizirana definicija diskriminacije se razlikuje od ne moralizirane definicije – v prvi je diskriminacija napačna po definiciji, medtem ko v drugi ni tako (Altman, 2020). Stališče Združenih narodov glede diskriminacije vključuje izjavo: "Diskriminatorno vedenje ima veliko oblik, vendar vse vključuje določeno obliko izključevanja ali zavračanja. »Svet Združenih narodov za človekove pravice in drugi mednarodni organi si prizadevajo pomagati odpraviti diskriminacijo po svetu. (United Nations, 2014)

Diskriminacija določenih narodov in držav se nanaša na obravnavanje ljudi njihove narodnosti ali državljanstva, kar lahko vodi do neenakega obravnavanja, zavračanja, omejevanja pravic in drugih oblik diskriminacije. Takšna diskriminacija se lahko izvaja na različne načine, na primer pri zaposlovanju, izobraževanju, dostopu do javnih storitev, pri najemu stanovanja in v drugih okoliščinah, kjer se odloča o tem, kdo bi imel dostop do nekega vira ali storitve. Diskriminacija se lahko temelji na predsodkih in stereotipih, ki jih imajo ljudje o določenih narodih v državah. Na primer, nekateri ljudje lahko menijo, da so ljudje iz določenih držav manj sposobni ali manj vredni kot drugi, kar lahko vodi do njihove diskriminacije. Pomembno je, da se diskriminacija določenih narodov in držav izvaja z ozaveščanjem, izobraževanjem in sprejetjem zakonov in politik, ki ščitijo

pravice vseh ljudi, ne glede na njihovo narodnost ali državljanstvo. To lahko vključuje tudi spodbujanje kulturne raznolikosti in sprejemanja ter boj proti predsodkom in stereotipom, ki vodijo do diskriminacije. (Altman, 2020)

2.3 TUJEC

Tujec je oseba, ki je pripadnik druge države, druge jezikovne skupnosti in občasno tudi druge verske izpovedi. V primeru raziskovalne naloge so to dijaki Gimnazije Bežigrad, ki niso slovenski državljani in/ali niso po rodu Slovenci.

Tujec je oseba iz druge države kot tista, o kateri se govori, kot v država je bila dobrodošla za tujce iz sosednjih držav. Tujec je samostalniška oblika pridevnika tuji, ki se uporablja za opis nekoga ali nečesa, kar je iz drugega kraja, zlasti druge države, kot v tuji državi in tujem jeziku. Tujec se lahko uporablja bolj splošno za označevanje osebe zunaj skupnosti ali skupine nekoga.

Beseda tujec je podobna besedam, kot sta tujec in outsider, ki se nanašajo na osebo, ki je zunaj skupnosti. Tujec pa pomeni, da ima oseba drugačne navade in kulturo ali da govori drug jezik. Včasih se tujec uporablja negativno za ostro obsojanje ali diskriminacijo posameznikove kulture, običajev, jezika ali države. Pomeni, da oseba ali ljudje, o katerih razpravljamo, na nek način niso sprejemljivi – da ne sodijo tja, kjer so. Čeprav se tujec lahko uporablja na nevtralen način, se lahko uporablja tudi na način, ki je zelo žaljiv. To so ljudje, ki niso iz določene države ali regije, vendar tam trenutno živijo, delajo ali potujejo. Tujci v drugih državah se lahko soočajo z izzivi, kot so jezikovne ovire, kulturne razlike in pravne zahteve za priseljevanje in delovna dovoljenja.

Biti tujec v drugi državi pa je lahko tudi edinstvena in bogata izkušnja, ki posameznikom omogoča, da spoznajo različne kulture, razširijo svoje perspektive in razvijejo nove veščine. Besede, kot so priseljenc, begunec in turist, natančneje označujejo status osebe. (Dictionary, 2023)

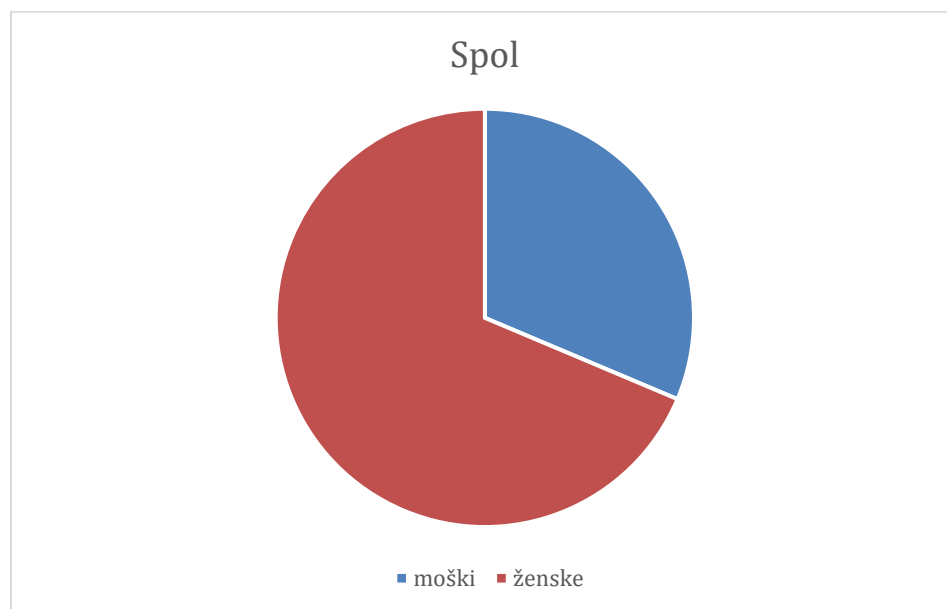
3 ANKETA

V raziskovalnem delu sem za metodo raziskovanja uporabila metode spraševanja, in sicer anketiranje. Pripravila sem spletno anketo na portalu 1KA (EnKlikAnketa) s katero sem poskušala ugotoviti kakšno je poznavanje pojmov povezanih s strpnostjo oziroma nestrpnostjo do tujcev ter odnos do dijakov s tujim državljanstvom na Gimnaziji Bežigrad.

Dijaki, ki so reševali anketo so stari med 15 in 19 let. Skupaj je bilo anketiranih 197, od tega je bilo 81 neustreznih anketirancev in 116 ustreznih. Anketo je v celoti rešilo ljudi, ki spadajo v skupino mladi (od 15. do 19. leta). Vzorec anketirancev je nastajal s posredovano e-pošto, ki je vsebovala tudi dostopni link za reševanje ankete. Anketa se je izvajala od 25. 2. 2023 in zadnji vnos je bil 27. 2. 2023. Bila je anonimna in njen čas reševanja neomejen. Vsebovala je 9 vprašanj zaprtega tipa.

Analizo ankete bom predstavila s tortnim grafikonom.

Tabela 1: Spol dijakov

Tabel 1 prikazuje spol anketirancev. Kot je razvidno je 32% moških in 68% žensk.

Tabela 2: Starost dijakov

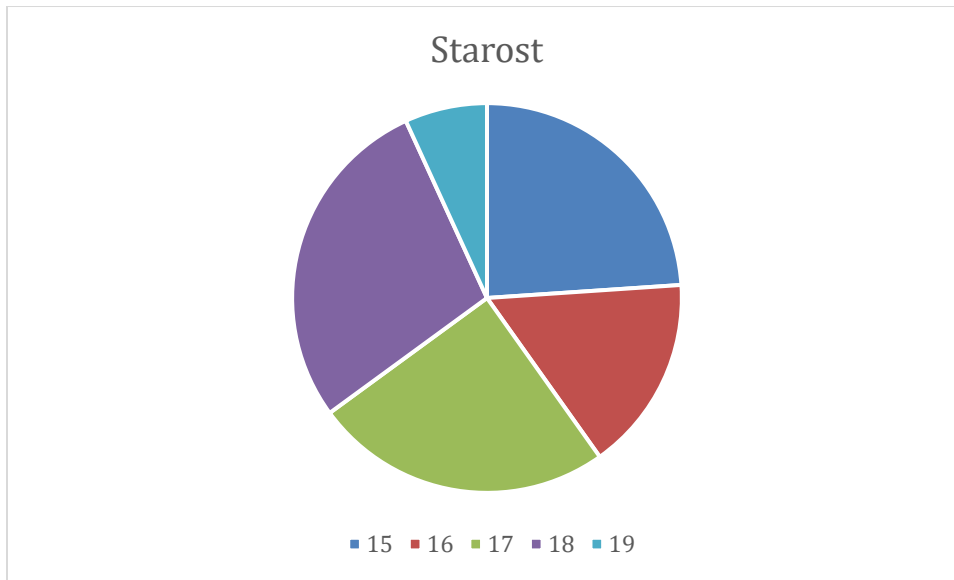

Tabela 2 prikazuje starost anketirancev. Kot je razvidno je 24% dijakov starih 15 let, 16% dijakov je starih 16 let, 25% dijakov je starih 17 let, 28% dijakov je starih 18 let, 7% dijakov je starih 19 let.

Tabela 3: Državljanstvo dijakov

Tabela 3 prikazuje državljanstvo anketirancev. Kot je razvidno ima 97% slovensko državljanstvo, 3% pa tuje državljanstvo.

Tabela 4: Ali ste strpni do tujcev v Sloveniji?

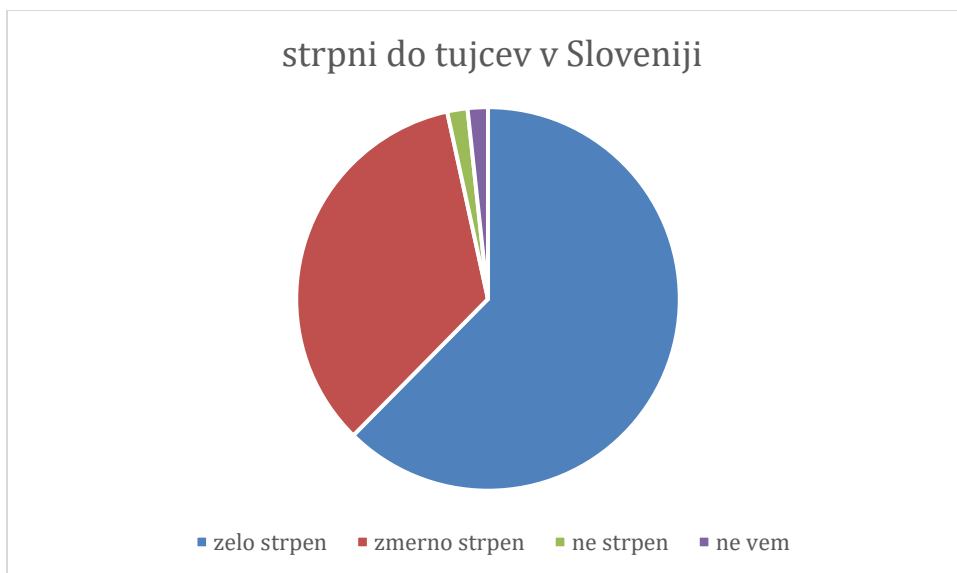

Tabela 4 prikazuje strpnost dijakov do tujcev v Sloveniji. 62% dijakov je zelo strpnih, 34% je zmerno strpnih, 2% je ne strpnih, 2% ne ve.

Tabela 5: Kaj zate pomeni diskriminacija?

Tabela 5 prikazuje razumevanje dijakov pojma diskriminacije. 93% meni, da je to nespoštljiv odnos do pripadnikov manjšin. 5% meni, da je to nezaupanje manjšin. 0% meni, da je to toleranca in sožitje do pripadnikov manjšin. 2% pa meni, da je to spoštljiv odnos do pripadnikov etničnih skupin.

Tabela 6: Kaj razumeš pod pojmom Stereotipi?

Tabela 6 prikazuje razumevanja pojma Stereotip. 2% meni, daje stereotip pravilno ovrednotenje posamezne skupine ljudi. 43% meni, da gre za stigmatizacijo posamezne skupine ljudi. 3% meni, da je stigmatizacija zabavna obrazložitev lastnosti posameznih etničnih skupin. 53% meni, da je stigmatizacija posplošeno predstavljanje ali dojemanje družbenih pojmov in njihovih pripadnikov.

Tabela 7: Kaj pomeni tujec?

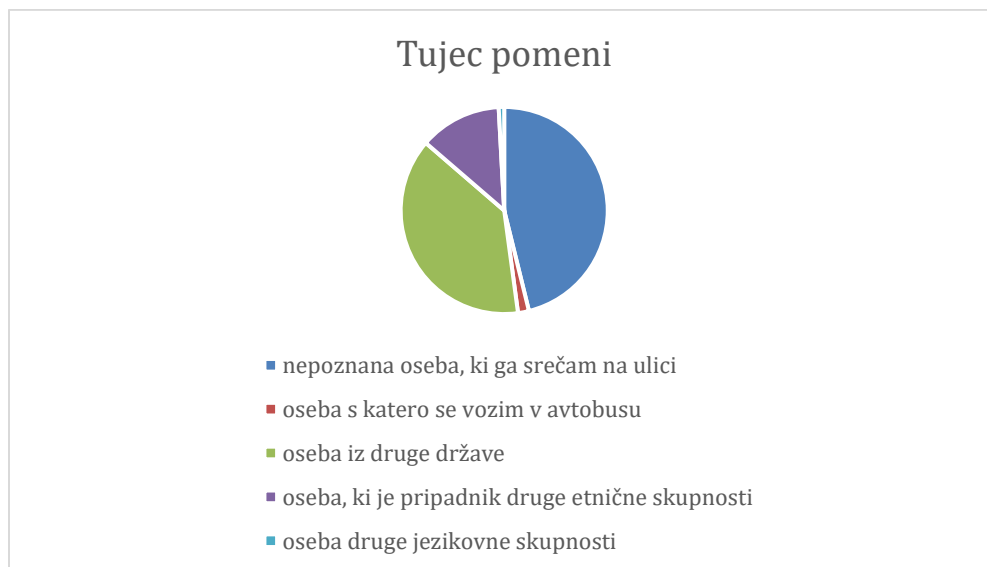

Tabela 7 prikazuje pomen besede tujec 46% meni, da je to nepoznana oseba, ki jo srečamo na ulici. 3% meni da je to oseba s katero se voziš na avtobusu. 38% meni, da je to oseba iz druge države. 13% meni, da je to oseba, ki je pripadnik druge etnične skupine. 1% meni, da je to oseba druge jezikovne skupnosti.

Tabela 8: Ali ste strpni do dijakov tujcev, ki so na Gimnaziji Bežigrad?

Tabela 8 prikazuje strpnost dijakov Gimnazije Bežigrad do dijakov tujcev. 23% se z dijaki tujci pogosto družijo in so do njih strpni, 74% se z tujimi dijaki ne družijo ampak so strpni do njih, 0% do dijakov tujcev ni strpnih saj se ne socializirajo v razredu in 2% do dijakov tujcev ni strpnih, ker se ne naučijo slovenskega jezika.

Tabela 9: Zaradi stikov z dijaki tujci sem strpnejši do vseh tujcev.

Tabela 9 prikazuje izboljšanje strpnosti do vseh tujcev zaradi tujih dijakov na gimnaziji Bežigrad. 34% je odgovorilo drži. 15% ne drži, 50% pa z ne vem.

4 UGOTOVITVE

V anketi je sodelovalo 24% dijakov starih 15 let, 16% dijakov je starih 16 let, 25% dijakov je starih 17 let, 28% dijakov je starih 18 let, 7% dijakov je starih 19 let, po spolu 32% moških in 68% žensk in kot je razvidno jih je 97% s slovenskim državljanstvom in 3% s tuji državljanstvom.

Anketa, s katero sem poskušala ugotoviti kakšno je poznavanje pojmov povezanih s strpnostjo oziroma nestrpnostjo do tujcev ter odnos do dijakov s tujim državljanstvom na Gimnaziji Bežigrad, je pokazala da so dijaki strpni do tujcev, s čimer lahko prvo hipotezo, Dijaki na Gimnaziji Bežigrad so strpni, potrdim, saj se jih je za strpnost opredelilo kar 96% anketirancev. Tudi druga hipoteza, Dijaki poznajo pojem diskriminacija, se potrdi, saj je kar 93% odstotkov dijakov, ki so reševali anketno vprašanje pravilno ovrednotila poznavanje pojma diskriminacije. Ravno tako lahko potrdim hipotezo, Dijaki razlikujejo stereotipnost od diskriminacije, saj so pri vprašanju Kaj razumeš pod pojmom stereotipi? z več kot 80% pravilno opredelila pojem stereotip, in s tem, da so pravilno ovrednotili tako pojem diskriminacija kot tudi pojem stereotip, nakazuje razlikovanje med obema pojmomoma. Pri anketnem vprašanju Kaj pomeni tujec? pa se je skoraj polovica dijakov, 49%, odločila, da je to nepoznana oseba, ki jo srečamo na ulici in oseba s katero se voziš na avtobusu. 51% dijakov je pravilno ugotovila, da je to oseba iz druge države, pripadnik druge etnične skupine ter oseba druge jezikovne skupnosti. Tako hipotezo, Dijak razume pojem tujec, ne morem ne potrditi in ne zavreči. Hipotezo Dijaki so spoštljivi in strpni do dijakov tujcev na gimnaziji Bežigrad, lahko potrdim, saj se je kar 98% dijakov opredelilo za strpne, ne glede na druženje. Zadnjo hipotezo, da so Bežigrajski dijaki zaradi stikov z dijaki tujci strpnejši do ostalih tujce, pa moram ovreči. Izkazalo se je, da je izboljšanje strpnosti do vseh tujcev zaradi tujih dijakov na gimnaziji Bežigrad 34%, kar 66% dijakov pa pravi da ne drži oziroma niti ne vedo, ali je to lahko razlog spoštovanja do dijakov tujcev na Gimnaziji Bežigrad.

5 ZAKLJUČEK

Strpnost in nestrpnost sta pomembni temi v družbi, saj imata lahko velik vpliv na odnose med ljudmi in na kakovost življenja. Strpnost lahko vodi v boljšo in bolj harmonično družbo, kjer se ljudje spoštujejo in sodelujejo, medtem ko lahko nestrpnost vodi v konflikte, nasilje in družbeno izključenost. Pomembno je, da se spodbuja strpnost in da se uporablja nestrpnost z ozaveščanjem o pomenu sprejemanja drugačnosti in raznolikosti, z izobraževanjem in z zakonodajo, ki ščiti pravice vseh ljudi. Za zaključek bi zapisala, da je strpnost do tujcev pomembna vrednota, ki spodbuja spoštovanje različnih kultur, navad, običajev in jezikov ter prispeva k strpnosti in razumevanju med ljudmi različnih ozadij. Strpnost do tujcev lahko pomaga zmanjšati predsodke, diskriminacijo in sovraštvo, ter prispeva k bolj strpnemu in sprejemajočemu svetu. V kontekstu raznolike in večkulturne družbe je pomembno gojiti odnos razumevanja in spoštovanja do ljudi iz različnih kulturnih okolij. Pomembno je biti strpen in sočuten do tujih sošolcev, ki se morda težko prilagajajo novemu okolju in kulturi. To pomeni, da smo biti pripravljeni poslušati, se učiti in se prilagajati njihovim potrebam ter upoštevati kulturne razlike, ki lahko vplivajo na komunikacijo in družbene interakcije. S potrpežljivostjo in razumevanjem lahko dijaki pomagajo ustvariti bolj vključujoče in prijetno okolje za vse. In kot kaže dijaki na Gimnaziji Bežigrad to zmoremo.

6 VIRI IN LITERATURA

Cardwell, Mike (1996): The dictionary of psychology. Združeno Kraljevstvo: Anthony Rowe Ltd.

Myers, David G. (2013): Social psychology. United States: McGraw-Hill.

Harvard University (2011): Pogosta vprašanja. Dostopno na: <https://implicit.harvard.edu/implicit/faqs.html#faq1>

Wikipedija. 9.11.2022. <https://en.wikipedia.org/wiki/Tolerance>. Citirano: 21.2.2023.

Wikipedija. 17.2.2023. https://en.wikipedia.org/wiki/Discrimination#cite_note-Altman_2020-12. Citirano: 21.2.2023.

Dictionary.com (2023): Definicija tujca. Dostopno na: <https://www.dictionary.com/browse/foreigner>

Hinton, Perry (2017): Implicit stereotypes and the predictive brain. Članek. Dostopno na: <https://www.nature.com/articles/palcomms201786>

McGarty, Yzerbyt, Spears (2002): Stereotype formation. Članek. Dostopno na: <http://catdir.loc.gov/catdir/samples/cam033/2002073438.pdf>: več avtorjev

Judd, Park (1993): Social Stereotypes. Članek. Dostopno na: <https://psycnet.apa.org/doiLanding?doi=10.1037%2F0033-295X.100.1.109>

Chakkarath, Pradeep (2010): Psychological Studies. Članek. Dostopno na: <https://doi.org/10.1007%2Fs12646-010-0002-9>

United Nations (2014): What is discrimination. Dostopno na: https://web.archive.org/web/20140601211521/http://cyberschoolbus.un.org/discrim/id_8_ud_print.asp

Thompson, Neil (2016): Anti-Discriminatory Practice: Equality, Diversity and Social Justice. Palgrave Macmillan.

Kasper Lippert-Rasmussen. Oscar Horta (2006): Discrimination in Terms of Moral Exclusion. Dostopno na: https://www.academia.edu/641357/Discrimination_in_Terms_of_Moral_Exclusion

Altman, Andrew (2020): Discrimination. Stanford University. Dostopno na: <https://plato.stanford.edu/archives/sum2020/entries/discrimination/>

Walsham, Alexandra (2006): Charitable Hatred: Tolerance and Intolerance in England, 1500-1700. Manchester: Manchester University Press. p. 233.

Oberdiek, Hans (2001): Tolerance: Between Forbearance and Acceptance. Lanham, Md.: Rowman & Littlefield Publishers.

Berlin, Isaiah (1969): Four Essays on Liberty. London: Oxford University Press.

John, Gray (2015): Enlightenment's Wake: Politics and Culture at the Close of the Modern Age. Routledge.

Internet Encyclopedia of Philosophy (2023): Pogosta vprašanja. Dostopno na: <https://implicit.harvard.edu/implicit/faqs.html#faq1>

John Gray (1995): Liberalism. Minnesota: University of Minnesota Press.